

Jeesus – kurjuse võimu võitja. Kui silmad on Issanda poole, saab pimedusest valgus – nõnda nagu Püha Jumalaema imetas kord inimeseks saanud Jumala Sõna, toidab Jumala Sõna nüüd meid. Kui me ühtse Jumala rahvana tõesti tõstaksime palvesilmad Jumala poole, siis näeksime, et päästev ja kirkastav toidus on ligemal kui me uskuda oskame. Kurjuse võimu võitjal Jeesusel on oma ajalugu ja selle osaks on Lunastajat toitnud Ema. Meie eesõigus tõsta täna oma silmad lootusrikkalt Jeesuse poole on kastetud Jumalasünnitaja emapiimaga.

Paastuaja III pp: Missa Algussalmid *Oculi* – AMS 053 1–3; Ant. Ps 25: 15–16 (g00744); Salm Ps 25:1–2a (g02020a.1)

Antifoon: Mu silmad on alati Issanda poole, sest Tema tõmbab mu jalad võrgust välja. Vaata mind ja ole mulle armuline, sest ma olen üksildane ja vilets. *Salm:* Issand, sinu poole ma tõstan oma hinge. ✱ Mu Jumal, sinu peale ma loodan, ärgu ma jäägu häbisse.

Ladina tekst (http://uvoc.org/3rd_Sun_of_Lent/3rd_Sun_of_Lent_p1,4.pdf) *Óculi mei semper ad Dóminum, quia ipse évellet de láqueo pedes meos: réspice in me, et miserére mei, quóniam únicus et pauper sum ego. Salm:* Ad te, Dómine, levávi ánimam meam: Deus meus, in te confido, non erubéscam.

Inglise tekst (GM 253): *Antifoon:* My eyes are forever turned towards the Lord; for he shall release my feet from the snare; look upon me and have mercy on me, for I am abandoned and destitute. *Salm:* Unto you, O Lord, have I lifted up my soul; O my God, I trust in you, let me not be put to shame.

Eesti tekst Piiblist 15 Mu silmad on alati Issanda poole, sest tema tõmbab mu jalad võrgust välja. 16 Pöördu mu poole ja ole mulle armuline, sest ma olen üksildane ja vilets!

Ladina tekst Rooma psaltrist: 24.15 oculi mei semper ad Dominum quoniam ipse evellet de laqueo pedes meos 24.16 respice in me et miserere mei quoniam unicus et pauper sum ego

Paastuaja III pp: Vana Testament Trk 3:1–8 VT *Missale Ambrosianumi* järgi (27 Sept: Ss. *Cosmae et Damiani Mm.*), mis on seotud EV Lk 11:23–28.

Õigete hinged on aga Jumala käes ja neid ei puuduta ükski piin. Rumalate silmis näivad nad olevat surnud, ja nende äraminekut peetakse õnnetuseks, lahkumist meie keskelt hukatuseks; nemad aga on rahus. Sest kuigi neid inimeste meelet nuheldakse, on nende lootuseks täielik surematus. Pärast kergest karistust saavad nad osa rohkest heast, sest Jumal on neid proovile pannud ja leidnud, et nad on tema väärilised. Ta on neid proovinud nagu kulda sulatusahjus, ja vastu võtnud kui täieliku põletusohvri. Oma läbikatsumise ajal nad hiilgavad ja on nagu õlgedes lendlevad sädemed. Nad mõistavad kohut paganate üle ning valitsevad rahvaid, ja Issand on igavesti nende kuningas.

Paastuaja III pp: Missa graduaallaul *Exsurge Domine non praevaleat* – AMS 053 4–5; Resp. Ps 9:20 (g00745); Salm Ps 9:4 (g00745a)

Responsoorium: Tõuse, Issand, ärgu inimene suurustlegu; mõistetagu paganaille kohut sinu palge ees! *Salm:* Sest mu vaenlased taganevad, nad komistavad ning hävivad su palge eest.

Ladina tekst (<http://gregorien.info/chant/id/3219/0/en>) *Responsoorium:* *Exsurge Domine, non praevaleat homo: iudicentur gentes in conspectu tuo. Salm:* In convertendo inimicum meum retrorsum infirmabuntur et peribunt a facie tua.

Inglise tekst (GM 255) *Responsoorium:* Arise, O Lord, let not man prevail; let the gentiles be judged in your presence. *Salm:* When my enemies are turned back in defeat, they shall lose strength and perish before your face.

Paastuaja III pp: Epistel Ef 5:1–9:

Võtke nüüd Jumal eeskujuks nagu armastatud lapsed, ja käige armastuses, nõnda nagu Kristus meid on armastanud ja on iseene loovutanud meie eest anniks ja ohvriks, magusaks lõhnaks Jumalale. Aga hoorusest ja kogu rüvedusest ja ahnusest ärgu olgu teie seas juttugi, nõnda nagu on kohane pühadele. Samuti riivatus ja rumalad sõnad ja sündsusetu lõõpimine ei sobi teile, vaid selle asemel olgu tänu. Seda teadke kindlasti, et ühelgi hoorajal ega kõlvatul ega ahnitsejal – tähendab ebajumalateenreil – ei ole pärandit Kristuse ja Jumala riigis. Ärgu ükski petku teid tühjade sõnadega, sest niisuguste asjade pärast tuleb Jumala viha sõnakuulmatute laste peale! Äрге siis saage nende kaastasteks! Sest varem te olite pimedus, nüüd aga olete valgus Issandas. Käige nagu valguse lapsed – valguse vili on ju igasuguses headuses ja õigluses ja tões.

Paastuaja III pp: Missa tractus *Ad te levavi oculos* – AMS 053 6; S1 Ps 123:1 (g00747); S2 Ps 123:2a1; S3 Ps 123:2a2; S4 Ps 123:2b; S5 Ps 123:3a; (g00747a–d)

Salmid 1–5: (1) Ma tõstan oma silmad sinu poole, kes istud taevas. (2) Vaata, otsekui sulaste silmad vaatavad oma isandate käte peale. (3) Otsekui teenija silmad vaatavad oma emanda käte peale. (4) Nõnda vaatavad meie silmad Issanda, meie Jumala peale, kuni tema meile armu annab. (5) Anna meile armu, Issand! Anna meile armu.

Ladina tekst (<http://gregorien.info/chant/id/1406/0/en>) *Salm 1: Ad te levavi oculos meos, qui habitas in caelis. Salm 2: Ecce sicut oculi servorum in manibus dominorum suorum. Salm 3: Et sicut oculi ancillae in manibus dominae suae. Salm 4: Ita oculi nostri ad Dominum Deum nostrum, donec misereatur nostri. Salm 5: Miserere nobis, Domine, miserere nobis.*

Inglise tekst (GM 255–256) (1) I have lifted my eyes up unto you, who dwell in the heavens. (2) Behold, as the eyes of servants look to the hands of their masters; (3) And as the eyes of a maidservant to the hands of her mistress; (4) So do our eyes look unto the Lord our God until he have mercy on us. (5) Have mercy on us, O Lord, have mercy on us.

Paastuaja III pp: Evangeelium Lk 11:14–28: evangeelium Karl Suure lektsonaari järgi

Ja kord ajas ta välja kurja vaimu; see oli keeletu. Ja sündis, et kui kuri vaim oli välja läinud, hakkas keeletu inimene rääkima, ja rahvahulgad panid seda imeks. Aga mõned nende seast ütlesid: «Ta kihutab kurje vaime välja kurjade vaimude ülema Peltsebuli abil.» Teised aga nõudsid kiusates tema käest tunnustähte taevast. Jeesus aga, teades nende mõtteid, ütles neile: «Iga kuningriik, mis on omavahelises riius lõhenenud, laastatakse, ja koda langeb koja peale. Aga kui saatangi on omavahelises riius lõhenenud, kuidas siis tema kuningriik saab püsida? Te ju ütlete, et mina ajavat kurje vaime välja Peltsebuli abil. Aga kui mina ajan kurje vaime välja Peltsebuli abil, kelle abil siis ajavad neid välja teie pojad? Järelikult saavad nendest teile kohtumõistjad. Aga kui mina Jumala sõrmega ajan kurje vaime välja, siis on Jumala riik jõudnud teie juurde. Kui tugev relvastatud vägimees valvab oma elamut, siis ta vara on rahus. Aga kui temast tugevam

tuleb ta kallale ja võidab tema, siis võtab ta ära tema sõjavarustuse, mille peale ta lootis, ja jagab laiali temalt saadud saagi. Kes ei ole minuga, see on minu vastu, kes ei kogu minuga, see pillab. Kui rüve vaim on inimesest välja läinud, käib ta põuaseid paiku pidi hingamist otsides ega leia seda. Siis ta ütleb: «Ma pöördun tagasi oma majja, kust ma välja läksin.» Ja tulles leiab ta selle pühitud ja ehitud olevat. Siis ta läheb ja võtab kaasa teist seitse vaimu, kes on kurjemad temast endast, ja nad tulevad ning asuvad sinna elama, ja selle inimese viimane lugu läheb halvemaks kui esimene.» Sündis aga, et kui Jeesus seda kõike rääkis, tõstis üks naine rahva hulgast häält ja ütles talle: «Õnnis on ihu, mis sind on kandnud, ja rinnad, mida sa oled imenud!» Aga tema ütles: «Jah, õndsad on need, kes Jumala sõna kuulevad ja seda järgivad.»

Paastuaja III pp: Missa ohvrilaul *Iustitiae domini* – AMS 053 7–9; Ant. (g00752) Ps 19:9–12 järgi, S1–2. (g00752 a–b) Ps 19:9–10, 15

Antifoon: Issanda korraldused on õiglased, need rõõmustavad südameid, Sinu korraldused on magusamad kui mesi ja kui kärjemesi. Seepärast Su sulane peabki neid.

Ladina tekst (<https://gregorien.info/chant/id/4713/0/en>): *Antifoon: Iustitiae Domini rectae, laetificantes corda, et iudicia eius dulciora super mel et favum: nam et servus tuus custodiet ea. Salm1: Praeceptum Domini lucidum illuminans oculos: timor Dei sanctus permanet in saeculum saeculi: iudicia Domini vera. Salm 2: Et erunt, ut complaceant eloquia oris mei et meditatio cordis mei in conspectu tuo semper.*

Inglise tekst (GM 256–257): *Antifoon: The ordinances of the Lord are right, bringing joy to all hearts, sweeter than honey or the honeycomb. Therefore your servant will observe them.*

Eesti tekst Piiblist: 9 Issanda korraldused on õiglased, need rõõmustavad südant; Issanda käsk on selge, see valgustab silmi. 10 Issanda kartus on puhas, see püsib igavesti; Issanda seadused on tõde, need on kõik õiged; 11 need on ihaldatavamad kui kuld ja kui palju selget kulda, ja need on magusamad kui mesi ja kui kärjemesi. 12 Ka sinu sulasele on need hoiatuseks, nende pidamine toob suure palga. 15 Olgu sulle meelepärased mu suu kõned ja mu südame mõtlemised sinu ees, Issand, mu kalju ja mu lunastaja!

Paastuaja III pp: Missa armulaulaul *Passer invenit sibi domum* – AMS 053 10–11; Ant. Ps 84:4–5 järgi (g00753); Salm Ps 84:2–3

Antifoon: Varblane on enesele kodu leidnud ja turteltuvi enesele pesa, kuhu ta paneb oma pojad: sinu altarid, Vägeded Issand, mu kuningas ja mu Jumal! Õndsad on need, kes elavad sinu kojas; nad kiidavad sind alati. *Salm:* Kui armsad on sinu hooned, Issand Sebaot! † Issanda õuesid igatseb ja ihaldab mu hing; * mu süda ja mu ihu hüüavad rõõmsasti elava Jumala poole.

Ladina tekst (<https://escience-center.uni-tuebingen.de/gregorien/chant/id/6122/0/en>) *Antifoon: Passer invenit sibi domum, et turtur nidum, ubi reponat pullos suos: altaria tua Domine virtutum, rex meus, et Deus meus: beati qui habitant in domo tua, in saeculum saeculi laudabunt te.*

Inglise tekst: (GM 502–503) The sparrow has found herself a home, and the turtle dove a nest in which to lay her young: at your altars, O Lord of hosts, my King and my God! Blessed are they who dwell in your house, they shall praise you for ever and ever.

Eesti tekst Piiblist: 4 Lind on ju enesele aseme leidnud ja pääsuke enesele pesa, kuhu ta paneb oma pojad: sinu altarid, Issand Sebaot, mu kuningas ja mu Jumal! 5 Õndsad on need, kes elavad sinu kojas; nad kiidavad sind alati.

Paastuaja III pp: (II) Vespri Maarja kiituslaulu antifoon *Extollens quaedam mulier* – C 002827 Lk 11: 27–28 järgi

Üks naine rahva hulgast tõstis häält ja ütles: „Õnnis on ihu, mis sind on kandnud, ja rinnad, mida sa oled imenud!“ Aga Jeesus vastas: „Jah, õndsad on need, kes Jumala sõna kuulevad ja seda järgivad.“

Ladina tekst (Cantus 002827) *Extollens quaedam mulier vocem de turba dixit beatus venter qui te portavit et ubera quae suxisti at Jesus ait illi Quinimmo beati qui audiunt verbum dei et custodiunt illud*

PÄEVAPALVED (ülestõusmisajal tänapalve; lähima pp ja/või püha algussalmid; [pühakuga ja/või mõne isikuga seotud päev]; [temaatiline palve]; lähima pp ja/või püha Ev; [lähima(te) kirikupüha(de) meenutamise]; lähima pp ja/või p. Ep) **Palugem.** Kõigeväeline Jumal, † Halastaja ja Armuline Taevane Isa, * meie tänane Sind, et võime pöörata silmad Sinu poole † ja Sa tõmbad meie jalad välja kurjuse võrgust. / Me palume Sind, † et Sa vaataksid meie üle ja oleksid meile armuline; * aita meid meie üksilduses ja viletsuses † – ärgu me jäägu häbisse. / Kristuse, † meie Issanda läbi. / **Kõik:** Aamen.

Me tänane Sind, † et Jeesusel on vägi võita kurjuse võim * ja tema tegutsemise kaudu on Jumala riik jõudnud meie juurde. / Luba, et meil oleks usklikku meelt, † tunda Jeesuses ära inimesest sündinud ja inimeseks sündinud Jumal * ja et meil oleks õiglast meelt kiita õndsaks Püha Neitsit Maarjat † kes Jeesuse ilmale kandis. / Kristuse, † meie Issanda läbi. / **Kõik:** Aamen.

Lahkugu meist kõik hoorus, rüvedus, kõlvatus ja riivatus; * kõige selle asemel luba meil saada valguseks Issandas. / Anna armu, † et meile oleks õiget tunnetust järgida Püha Pauluse õpetussõnu: * „Käige nagu valguse lapsed – † valguse vili on ju igasuguses headuses ja õigluses ja tões.“ / Kristuse, † meie Issanda läbi. / **Kõik:** Aamen.

VASTUSLAUL 154 Resp: Ps 142:8a järgi (Vt. Cantus 006622), salmid Ps 142:6b, 7b1, 8b (EJ)

Eespalvetaja: Vii välja mu⁴ hing³ van²gist¹, * et ma tänaksin Su⁵ ni⁴me³ Is²sand¹. **Rahvas:** sama

Eespalvetaja: Sina oled mu pelgupaik, † mu osa elavate maal! **Rahvas:** et ma tänaksin Su⁵ ni⁴me³ Is²sand¹.

Eespalvetaja: Vabasta mind mu tagaajajate käest; **Rahvas:** et ma tänaksin Su⁵ ni⁴me³ Is²sand¹.

Eespalvetaja: Õiged käivad mu ümber, † kui sina mulle head teed. **Rahvas:** et ma tänaksin Su⁵ ni⁴me³ Is²sand¹.

Eespalvetaja: Au olgu Isale ja Poja⁹le⁸ ja⁷ Püha⁵le⁴ Vai³mu²le¹! **Kõik:** kordavad algusest.